

ดร.สิงห์ทอง บัวชุม
CPA, บ.ค., บ.อ., บ.ม., บ.ก., บ.บ.

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274
www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทงวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ปี 68

การสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

ทดสอบความรู้ความสามารถโดยวิธีสอบข้อเขียน ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539
2. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542
3. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
4. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
5. ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวง หนังสือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
6. ความรู้เกี่ยวกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

280.-

คู่มือสอบนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 280 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์กึ่ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขานุการนายกรัฐมนตรื

ราคา 280.-

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบ ใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็น หนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำ ขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	1
➤ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	5
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	9
➤ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542	23
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542	29
➤ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	34
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	75
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	104
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2564	177
✦ แนวข้อสอบกฎกระทรวง หนังสือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง	207
➤ ความรู้ด้านการบริหารจัดการพัสดุ	216
➤ การจัดทำทะเบียนเบิกจ่ายพัสดุ การเก็บรักษาใบสำคัญ	251
➤ การตรวจสอบสัญญาซื้อ สัญญาจ้างและดูแลการจัดซื้อจัดจ้างแบบต่าง ๆ	264
➤ การจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market: e - market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding: e - bidding)	294
➤ จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ.2543	301
✦ แนวข้อสอบความรู้ด้านพัสดุ	302
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	311

ความรู้เกี่ยวกับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ประวัติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สตน.)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นส่วนราชการ ที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายช่วยอำนวยการของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการด้านการเมือง ด้านวิชาการ ด้านเลขานุการ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงข้าราชการการเมืองที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อช่วยงานของนายกรัฐมนตรี เช่น โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี เป็นต้น

เมื่อย้อนอดีตไป สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรียังไม่ได้มีชื่อและอำนาจหน้าที่อย่างที่เป็นอย่างปัจจุบัน เป็นแต่เพียงหน่วยงานเล็กๆ ที่มีรากฐานมาจากสำนักงานเลขานุการนายกรัฐมนตรี ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2476 โดยเป็นหน่วยงานระดับกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำหน้าที่ด้านเลขานุการให้แก่นายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการในสังกัดเพียง 2 แผนก คือ แผนกการเมืองและแผนกตรวจสอบเรื่องราวและความเห็น

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2487 พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2487 ได้มีการยกฐานะสำนักงานเลขานุการนายกรัฐมนตรีขึ้นเป็นสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เนื่องจากรัฐบาลเห็นว่าส่วนราชการนี้เป็นส่วนราชการสำคัญและมีการกิจเพิ่มมากขึ้น

ปี พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง กรม พ.ศ. 2496 ได้เปลี่ยนชื่อ “สำนักนายกรัฐมนตรี” เป็น “สำนักคณะรัฐมนตรี” มีการแยกงานในสำนักคณะรัฐมนตรีออกเป็น 2 ทบวง แยกเป็น (1) ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (2) ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และมีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีสังกัดอยู่

ปี พ.ศ. 2502 ได้มีพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2502 เปลี่ยนชื่อ “สำนักคณะรัฐมนตรี” กลับเป็น “สำนักนายกรัฐมนตรี” ตามเดิม พร้อมทั้งได้มีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับราชการการเมืองและงานเลขานุการของนายกรัฐมนตรี โดยเฉพาะคือ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี และสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี

โดยที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี (สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปรับเป็นสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี) มีเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ปี พ.ศ. 2509 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี คือ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2508 ยุบเลิกสำนักบริหารของ นายกรัฐมนตรี ไปรวมกับสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ต่อมาได้มีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2517 โดยเปลี่ยนชื่อจาก “สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี” เป็น “สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี” เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2517 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากยังไม่มีหน่วยราชการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบราชการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี และที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี โดยเฉพาะ จึงสมควรจัดตั้งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขึ้นใน สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

หลังจากนั้นเป็นต้นมา สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่และโครงสร้าง ส่วนราชการเรื่อยมา จนกระทั่งในครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2559 ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2559 กำหนดให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีภารกิจเกี่ยวกับการ ปฏิบัติราชการด้านการเมือง ด้านวิชาการ ด้านเลขานุการ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการบริหารราชการแผ่นดินของ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองสังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์และ เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

วิสัยทัศน์ Vision

Quote LeftQuote Right เป็นองค์กรสมรรถนะสูงเพื่อขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินของ นายกรัฐมนตรีให้บรรลุผลโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

- เป็นองค์กรสมรรถนะสูง สอดคล้องกับแนวคิดในการนำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมุ่งสู่ การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ซึ่งหมายถึงองค์กรที่มีระบบ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ บุคลากร มีขีดสมรรถนะสูงสามารถตอบสนองเพื่อบรรลุความคาดหวัง ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดิน มีความพร้อมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Readiness) สามารถปรับตัวตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันและสถานการณ์ความไม่แน่นอน ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Agility) ซึ่งจะช่วยให้แปลง นโยบายของรัฐบาลและข้อสั่งการ ของนายกรัฐมนตรีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าการปฏิบัติการกิจของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ต้องเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน (Public Interest) เป็นหลัก มากกว่ามุ่งตอบสนองทางการเมือง (Non-Partisan)

พันธกิจ Mission

1. อำนวยความสะดวกเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายการบริหารราชการของ นายกรัฐมนตรีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เสริมสร้างภาพลักษณ์การบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาล
3. บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อสร้างเอกภาพการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี
4. ยกระดับการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

ยุทธศาสตร์ Strategy

1. ยกระดับสู่การเป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินในเชิงรุก
2. เสริมสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี
3. มุ่งสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล
4. สร้างบุคลากรและระบบงานที่เป็นเลิศพัฒนาระบบนิเวศและคุณภาพชีวิต

ค่านิยม Values

- Synergy   ร่วมแรงร่วมใจ
- Professional   มืออาชีพ
- Moral   มีคุณธรรม

วัฒนธรรมองค์กร Organization Culture

“ มุ่งมั่นทำงานให้เป็นแบบอย่างที่ดีสร้างองค์กรที่มีศักดิ์ศรี ”

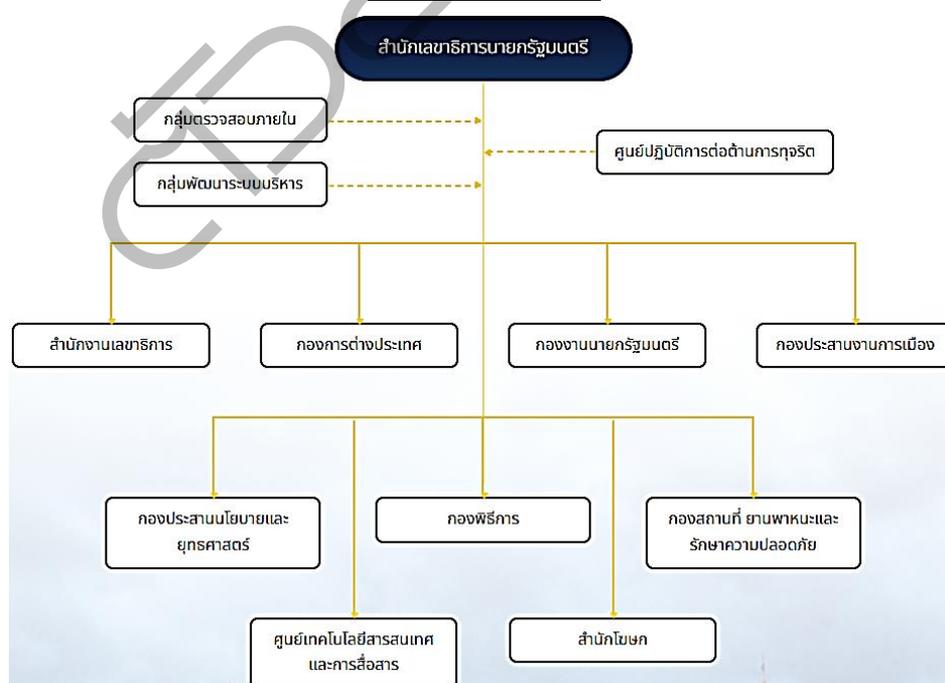
ภารกิจสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2559 ประกอบกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2567 กำหนดให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการด้านการเมือง ด้านวิชาการ ด้านเลขานุการ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการบริหารราชการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเสริมสร้างภาพลักษณ์ ผู้นำประเทศ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะและเร่งรัดการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์และนโยบายการบริหารประเทศ
2. อำนวยความสะดวกและประสานงานกิจการ ทางการเมืองในนามรัฐบาลกับรัฐสภาและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
3. กำกับ ติดตาม และรายงานผลการ ดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งรับฟังความเห็นและประสานการให้ความช่วยเหลือประชาชนตามที่ได้รับมอบหมาย

4. เป็นศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นศูนย์กลางประสานข้อสนเทศในระดับรัฐบาล
5. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานพิธีการ ในนามรัฐบาล นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งดำเนินการต้อนรับประมุข ผู้นำและบุคคลสำคัญจากต่างประเทศเดินทางมาเยือนประเทศไทย
6. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของรัฐบาล
7. ดำเนินงานด้านการต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี
8. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอ ความเห็นเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งจัดทำวารสารงานช่วยอำนวยความสะดวกและจัดเตรียมข้อมูลประเด็นการประชุมหารือและคำกล่าวสุนทรพจน์
9. อำนาจและประสานราชการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติราชการให้แก่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี
10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการ

----- หน่วยงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 _____ หน่วยงานระดับสำนักงาน/กอง/ศูนย์/สำนัก

พระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ

ว่า

โดยที่สมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.

๒๕๓๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

ไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓/ตอนที่ ๖๐ ก/หน้า ๒๕/๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

มาตรา ๖ ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

มาตรา ๗ ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เข้ามาเป็นคู่ความในคดี

ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องมิใช่ผู้ต้องรับผิดชอบ ให้ขยายอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดชอบซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึงหกเดือนนับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

มาตรา ๘ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ชดใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

มาตรา ๙ ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้ หน่วยงานของรัฐต้องออกไปรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้น โดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๓ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ สามารถผ่อนชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้โดยคำนึงถึงรายได้ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย

มาตรา ๑๔ เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นแล้ว สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๑ ให้ถือว่าเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การที่เจ้าหน้าที่ดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น หากได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้มีความรับผิดชอบเฉพาะตัวของเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำต่าง ๆ เป็นการเฉพาะตัวเสมอไป เมื่อการที่นำไปทำให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเพียงใดก็จะมีภาระที่เบียดเบียนจากเจ้าหน้าที่เต็มจำนวนนั้น ทั้งที่บางกรณีเกิดขึ้นโดยความไม่ตั้งใจหรือความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีการนำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมในระบบกฎหมายแพ่งมาใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้อื่นด้วย ซึ่งระบบนั้นมุ่งหมายแต่จะได้เงินครบโดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อแต่ละคน กรณีเป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่และยังเป็นการบั่นทอนกำลังขวัญในการทำงานของเจ้าหน้าที่ด้วย จนบางครั้งกลายเป็นปัญหาในการบริหารเพราะเจ้าหน้าที่ไม่กล้าตัดสินใจดำเนินงานเท่าที่ควร เพราะเกรงความรับผิดชอบที่จะเกิดแก่ตน อนึ่ง การให้ทุนให้โทษแก่เจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ยังมีวิธีการในการบริหารงานบุคคลและการดำเนินการทางวินัยกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่ง อันเป็นหลักประกันมิให้เจ้าหน้าที่ทำการใด ๆ โดยไม่รอบคอบอยู่แล้ว ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัว หรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และให้แบ่งแยกความรับผิดชอบของแต่ละคนมิให้นำหลักลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

แนวข้อสอบพ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

1. ข้อใดเป็นเหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ.ความรับผิดเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

1. การปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชน เป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนนั้น ไม่เหมาะสม
2. เป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหน้าที่
3. เป็นการบั่นทอนขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น หาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้มีความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดในการกระทำต่าง ๆ เป็นการเฉพาะตัวเสมอไป เมื่อการที่นำไปทำให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเพียงใดก็จะมีภาระที่ปล่อยไปจากเจ้าหน้าที่เต็มจำนวนนั้น ทั้งที่บางกรณีเกิดขึ้นโดยความไม่ตั้งใจหรือความผิดพลาดเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้น ยังมีการนำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมในระบบกฎหมายแพ่งมาใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมรับผิดในการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้อื่นด้วย ซึ่งระบบนั้นมุ่งหมายแต่จะได้เงินครบโดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อแต่ละคน กรณีเป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่และยังเป็นการบั่นทอนกำลังใจ

2. ก่อนมีการประกาศใช้ พ.ร.บ.ความรับผิดเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เดิมความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอกและต่อหน่วยงานของรัฐอยู่ภายใต้บังคับตามข้อใด

1. คำสั่งนายกรัฐมนตรี
2. ระเบียบการปฏิบัติงานของราชการ
3. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 3. แนวคิด ก่อนมีการประกาศใช้ พ.ร.บ.ความรับผิดเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ เดิมความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอกและต่อหน่วยงานของรัฐอยู่ภายใต้บังคับของ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด เช่นเดียวกับความรับผิดทางละเมิดของเอกชน

3. การตราพ.ร.บ.ความรับผิดเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ขึ้นมีเจตนารมณ์เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องสำคัญตามข้อใด

1. ผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย
2. การใช้สิทธิไล่เบียดจากเจ้าหน้าที่
3. ความรับผิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งร่วมกันกระทำละเมิด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด การตราพ.ร.บ.ความรับผิดเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ขึ้นมีเจตนารมณ์เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องสำคัญ ดังนี้

1. ผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนแก่ผู้เสียหาย
  2. การใช้สิทธิไล่เบียดเอาจากเจ้าหน้าที่
  3. ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ซึ่งร่วมกันกระทำละเมิด
  4. วิธีการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
  5. ความเป็นธรรมและขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่
4. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันใด
1. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  2. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  3. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  4. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจ

จานุเบกษาเป็นต้นไป

5. บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลอย่างไร

1. โหมะ
2. ให้ใช้บังคับได้ต่อไป
3. ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

6. ในพระราชบัญญัตินี้ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า

1. ข้าราชการ
2. พนักงาน ลูกจ้าง
3. พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 4 เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

7. ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

1. กระทรวง ทบวง กรม
2. ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
3. รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 4 หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

8. ข้อใดผิด

1. พ.ร.บ. ความรับผิดเพื่อการละเมิดฯ เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
2. พ.ร.บ. ความรับผิดเพื่อการละเมิดฯ ใช้บังคับกับ “หน่วยงานของรัฐ” ตามที่ได้นิยามไว้ในมาตรา 4 เท่านั้น
3. หากหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ภายใต้บทนิยามในพ.ร.บ.นี้ ความรับผิดเพื่อการละเมิดของหน่วยงานรัฐย่อมเป็นไปตามหลักกฎหมาย ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4. หากหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ภายใต้บทนิยามในพ.ร.บ.นี้ ความรับผิดเพื่อการละเมิดของหน่วยงานรัฐย่อมเป็นไปคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ตอบ 4. แนวคิด พ.ร.บ. ความรับผิดเพื่อการละเมิดฯ เป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ร.บ. ความรับผิดเพื่อการละเมิดฯ ใช้บังคับกับ “หน่วยงานของรัฐ” ตามที่ได้นิยามไว้ในมาตรา 4 เท่านั้น หากหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ภายใต้บทนิยามในพ.ร.บ.นี้ ความรับผิดเพื่อการละเมิดของหน่วยงานรัฐย่อมเป็นไปตามหลักกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด เช่นเดียวกับความรับผิดทางละเมิดของเอกชน

9. ข้อใดเป็นราชการส่วนกลาง ตามพระราชบัญญัตินี้

1. กระทรวง ทบวง กรม
2. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
3. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม รวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม เช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงบประมาณ เป็นต้น

10. ข้อใดไม่ใช่ราชการส่วนกลาง ตามพระราชบัญญัตินี้

1. สำนักพระราชวัง
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3. จังหวัด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 3. แนวคิด จังหวัดและอำเภอ เป็นราชการส่วนภูมิภาค

11. ข้อใดเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

1. เทศบาล
2. อ.บ.ต.
3. เมืองพัทยา
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

12. ข้อใดเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติ

1. การรถไฟแห่งประเทศไทย
2. การท่าเรือแห่งประเทศไทย
3. การประปาส่วนภูมิภาค
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย การประปาส่วนภูมิภาค ฯลฯ

13. ข้อใด ไม่ใช่ รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ

1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
2. การเคหะแห่งชาติ
3. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
4. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

ตอบ 4. แนวคิด องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

14. ข้อใดเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

1. องค์การคลังสินค้า
2. องค์การการตลาดเพื่อเกษตรกร
3. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด คำขึ้นต้นด้วย “องค์การ” ส่วนใหญ่จะเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา ส่วนคำขึ้นต้น ด้วย “การ” มักจะเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ

15. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับ “รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยมติคณะรัฐมนตรี”

1. ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
2. เป็นหน่วยงานในสังกัดราชการส่วนกลาง
3. อยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด เนื่องจากรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่เป็นหน่วยงานในสังกัดราชการส่วนกลาง จึงตกอยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนกลาง

16. ข้อใดเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี

1. โรงงานยาสูบ
2. โรงงานไฟ
3. โรงพิมพ์ตำรวจ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด โรงงานยาสูบและโรงงานไฟ เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง โรงพิมพ์ตำรวจเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

17. ข้อใดเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน

1. บริษัท ขนส่ง จำกัด
2. บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด
3. บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน เช่น บริษัท ขนส่ง จำกัด บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

18. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน

1. มีฐานะเป็นนิติบุคคลเอกชน
2. อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
3. อาจตั้งขึ้นตาม ป.พ.พ. หรือ ตามพ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน ย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคลเอกชน จึงอยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อาจตั้งขึ้นตาม ป.พ.พ. เช่น บริษัท ขนส่ง จำกัด บริษัท ขนส่ง จำกัด หรือ ตามพ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด เช่น บริษัท ปตท.จำกัด(มหาชน) บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

19. หน่วยงานของรัฐตามข้อใด ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้

1. รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน
2. สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระองค์
3. สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด หน่วยงานใดไม่ตกอยู่ภายใต้บทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ หน่วยงานนั้นย่อมไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ เช่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเอกชน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระองค์ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

20. ข้าราชการ ในพระราชบัญญัตินี้ มีความหมายตามข้อใด

1. บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายนั้นๆ
2. บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายนั้นๆ
3. ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ข้าราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายนั้นๆ โดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน

21. ข้อใด เป็น “ข้าราชการ” ตามข้อ 20.

1. พนักงานองค์การมหาชน
2. ข้าราชการครู
3. พนักงานมหาวิทยาลัย
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด ข้าราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายนั้นๆ โดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน เช่น ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร ฯลฯ

22. ข้อใดเป็นความหมายที่ถูกต้อง ของ “พนักงาน” ตามพระราชบัญญัตินี้

1. บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้าง โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน
2. บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้าง โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน
3. บุคคลซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน ไม่ว่าจะได้ทำสัญญาจ้างหรือไม่
4. บุคคลซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน ไม่ว่าจะได้ทำสัญญาจ้างหรือไม่

ตอบ 2. แนวคิด พนักงาน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานในหน่วยงานของรัฐ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน

23. ข้อใด เป็น “พนักงาน” ตามข้อ 22.

1. ข้าราชการพลเรือน
2. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
4. ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตอบ 3. แนวคิด พนักงาน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานในหน่วยงานของรัฐ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน เช่น พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

24. ข้อใด เป็นความหมาย ของ “ลูกจ้าง” ตาม พ.ร.บ.นี้

1. บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้าง ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ
2. ไม่ว่าจะเป็ นลูกจ้างประจำหรือชั่วคราว
3. ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ลูกจ้าง หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการทำสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานในหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ นลูกจ้างประจำหรือชั่วคราว โดยลูกจ้างประจำได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำ

25. ในพระราชบัญญัตินี้ “ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น” หมายความว่าตามข้อใด

1. บุคคลซึ่งไม่ได้รับการแต่งตั้งตามสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ แต่มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง
2. บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง
3. บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง
4. บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง

ตอบ 2. แนวคิด ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง

26. ข้อใดเป็น ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ตามพระราชบัญญัตินี้

1. กรรมการการเลือกตั้ง
2. กรรมการรัฐวิสาหกิจ
3. ที่ปรึกษาของส่วนราชการ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง โดยอาจได้รับการแต่งตั้งในฐานะอื่นก็ได้ เช่น ที่ปรึกษาของส่วนราชการ

27. ข้อใดผิด

1. พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นองค์ประกอบของการกระทำละเมิดไว้
2. การพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบการทำละเมิดตามมาตรา 420 แห่ง ป.พ.พ.
3. การกระทำละเมิดตาม พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ ต้องเป็นการกระทำของหน่วยงานของรัฐผู้ออกคำสั่งเท่านั้น
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 3. แนวคิด พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดฯ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นองค์ประกอบของการกระทำละเมิดไว้ การพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบการทำละเมิดตามมาตรา 420 แห่ง ป.พ.พ.

การกระทำละเมิด ตามพ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดฯ ต้องเป็นการกระทำละเมิดของ “เจ้าหน้าที่” ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ที่กระทำการแทนและในนามของหน่วยงานของรัฐ

28. การกระทำโดยจงใจ หมายถึงข้อใด

1. การกระทำโดยตั้งใจให้เกิดผลเสียหาย จะรู้สำนึกหรือไม่ก็ตาม
2. การกระทำโดยรู้สำนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตน
3. การกระทำโดยจะรู้สำนึกถึงผลเสียหายหรือไม่ก็ได้ แต่เกิดความเสียหายขึ้นแล้ว
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด การกระทำโดยจงใจ หมายถึง การกระทำโดยรู้สำนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตน ถ้ารู้สำนึกว่าการกระทำนั้นจะก่อความเสียหายแก่ผู้อื่นก็เป็นการกระทำโดยจงใจแล้ว ส่วนผลเสียหายจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดย่อมไม่สำคัญ (จิตติ ดิงศภัทย์)

29. ข้อใด เป็นความหมายของ “กระทำโดยประมาทเลินเล่อ”

1. การกระทำโดยไม่จงใจ
2. กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลโดยทั่วไปในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์
3. ผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่ไม่ได้ใช้ให้เพียงพอ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ หมายถึง การกระทำโดยไม่จงใจ กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลโดยทั่วไปในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ ผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่ไม่ได้ใช้ให้เพียงพอ

30. การที่เทศบาลไม่จัดให้มีสิ่งกีดกั้นหรือเครื่องหมายแสดงว่ามีบ่อถนน เป็นเหตุให้ผู้อื่นขับรถไปชนขอบบ่อ และเกิดความเสียหาย ถือว่าการกระทำของเทศบาลเป็นการกระทำอย่างไร

1. การกระทำโดยเจตนา
2. การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ
3. การกระทำโดยจงใจ
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 2. แนวคิด การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ เช่น เทศบาลไม่จัดให้มีสิ่งกีดกั้นหรือเครื่องหมายแสดงว่ามีบ่อถนน เป็นเหตุให้โจทก์ขับรถไปชนขอบบ่อและเกิดความเสียหาย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1201/2502)

31. ความรับผิดทางละเมิด เกิดจากการกระทำ ความเสียหายทางด้านใด

1. ชีวิต และร่างกาย
2. อนามัย เสรีภาพ และทรัพย์สิน
3. สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด ความรับผิดทางละเมิดจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ถูกระทำเท่านั้น โดยอาจเป็นความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด

32. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลภายนอก บุคคลตามข้อใดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดนั้น

1. หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่
2. กระทรวงมหาดไทย
3. กระทรวงต้นสังกัด
4. สำนักนายกรัฐมนตรี

ตอบ 1. แนวคิด ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลภายนอก หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัด ย่อมต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดนั้น

33. หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องได้อย่างไร

1. ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง ทั้งฟ้องเจ้าหน้าที่ด้วยได้
2. ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้
3. ผู้เสียหายต้องฟ้องเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเท่านั้น ห้ามฟ้องหน่วยงานของรัฐ
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 5 หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

34. ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้ถือว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

1. หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัดอยู่
2. กระทรวงการคลัง
3. กระทรวงมหาดไทย
4. สำนักนายกรัฐมนตรี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 5 วรรคสอง ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่า กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง

35. ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ใดหรือหน่วยงานใดต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการกระทำละเมิด ดังกล่าว

1. เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว
2. เจ้าหน้าที่และหน่วยงานต้นสังกัดต้องรับผิดชอบร่วมกัน
3. เฉพาะหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว
4. สำนักนายกรัฐมนตรี

ตอบ 1. แนวคิด ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

36. ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิตามข้อใด

1. มีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เข้ามาเป็นคู่ความในคดี
2. มีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เข้ามาร่วมในการรับผิดชอบ แต่จะร้องขอให้เข้ามาในคดีไม่ได้
3. ไม่มีสิทธิแต่อย่างใด
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 7 วรรคหนึ่ง ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เข้ามาเป็นคู่ความในคดี

37. ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องมิใช่ผู้ต้องรับผิดชอบ ให้อายุอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดชอบซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึงกี่เดือน นับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

1. 3 เดือน
2. 6 เดือน
3. 8 เดือน
4. 9 เดือน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 7 วรรคสอง ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องมิใช่ผู้ต้องรับผิดชอบ ให้อายุอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดชอบซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึง หกเดือน นับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

38. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดตามข้อใด ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

1. หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว
2. หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว
3. หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้กระทรวงการคลังชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว
4. หน่วยงานของรัฐ ไม่มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 8 วรรคแรก ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

39. ในพระราชบัญญัตินี้ สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีได้เพียงใด ให้คำนึงถึงข้อใด

1. ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ
2. ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์
3. คำสั่งของผู้บังคับบัญชา
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 8 วรรคสอง สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง จะมีได้เพียงใดให้คำนึง ถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

40. ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้ปฏิบัติตามข้อใดจึงจะถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับเรื่องส่วนความรับผิดชอบ

1. ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย
2. ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 8 วรรคสาม ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

41. ข้อใดกล่าวถูกต้อง ในกรณีเกี่ยวกับการละเมิดที่เกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน

1. มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ
2. เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 8 วรรคสี่ ในกรณีที่มีการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ และ เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

42. ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความกี่ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

1. 1 ปี
2. 2 ปี
3. 3 ปี
4. 4 ปี

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 9 ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความ หนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

43. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติในข้อใด

1. พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการฯ
2. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
3. คำสั่งคณะรัฐมนตรี
4. คำสั่งนายกรัฐมนตรี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 10 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา 8 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

44. จากข้อ 43. สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้มีกำหนดอายุความกี่ปี

1. 1 ปี
2. 2 ปี
3. 3 ปี
4. 4 ปี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 10 วรรคสอง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความ สองปี

45. จากข้อ 44. อายุความดังกล่าว นับแต่เมื่อใด

1. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดดังกล่าว
2. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน
3. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน
4. นับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่ง

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 10 วรรคสอง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

46. กรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความกี่ปี

1. 1 ปี
2. 2 ปี
3. 3 ปี
4. 4 ปี

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 10 วรรคสอง กรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความ หนึ่งปี

47. จากข้อ 46. อายุความดังกล่าว นับแต่เมื่อใด

1. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของนายกรัฐมนตรี
2. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี
3. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
4. นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 10 วรรคสอง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

48. ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา 5 ผู้เสียหายมีสิทธิอย่างไร

1. ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้
2. ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อนายกรัฐมนตรี ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้
3. ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อกระทรวงการคลัง ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้
4. ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อคณะรัฐมนตรี ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 11 วรรคแรก ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา 5 ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อ หน่วยงานของรัฐ ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้

49. จากข้อ 48. หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามข้อใด

1. ต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐาน
2. พิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า
3. ต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า
4. ไม่มีข้อใดถูก

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 11 วรรคแรก ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา 5 ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้หน่วยงานของรัฐ ต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า

50. จากข้อ 49. เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้ว หากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิอย่างไร

1. อุทธรณ์
2. ร้องทุกข์
3. ฟ้องคดี
4. กล่าวโทษ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 11 วรรคแรก ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา 5 ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิ ร้องทุกข์

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ

ว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒”มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเสนอราคา” หมายความว่า การยื่นข้อเสนอเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐอัน
เกี่ยวกับการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใด ๆ“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมายและได้รับเงิน
อุดหนุนหรือเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากรัฐ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๑๒๐ ก/หน้า ๗๐/๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๔ ผู้ใดตกลงร่วมกันในการเสนอราคา เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือโดยการกีดกันมิให้มีการเสนอสินค้าหรือบริการอื่นต่อหน่วยงานของรัฐ หรือโดยการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐอันมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ผู้ใดเป็นธุระในการชักชวนให้ผู้อื่นร่วมตกลงกันในการกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้อื่นเพื่อประโยชน์ในการเสนอราคา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจูงใจให้ผู้นั้นร่วมดำเนินการใด ๆ อันเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มิสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นทำการเสนอราคาสูงหรือต่ำจนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้า บริการ หรือสิทธิที่จะได้รับ หรือเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่เข้าร่วมในการเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ผู้ใดเรียกรับ หรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วย

มาตรา ๖ ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอมร่วมดำเนินการใด ๆ ในการเสนอราคาหรือไม่เข้าร่วมในการเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา หรือต้องทำการเสนอราคาตามที่กำหนด โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ ให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดในระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๗ ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวงหรือกระทำการโดยวิธีอื่นใดเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นธรรมหรือให้มีการเสนอราคาโดยหลงผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิดนั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

© THE BEST CENTER INTER GROUP CO., LTD.

All rights reserved

ห้ามผู้ใดทำการคัดลอก ตีพิมพ์ แจกจ่าย ปรับเปลี่ยน
ตัดแปลง หรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
เพื่อการเผยแพร่หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินการตามกฎหมายถึงที่สุด

หากผู้ใดพบเห็น สามารถแจ้งเบาะแสที่
081-496-9907 มีรางวัลตอบแทน